

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2022/23

Destinace (země, město): Severní Makedonie

Jméno, příjmení: Růžena Henkrichová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzitet „Sveti Kiril i Metodij“ vo Skopje, Filološki fakultet „Blaže Koneski“, Katedra za slavistika

Obecné informace

Oddělení českého jazyka (bohemistika) je součástí slavistiky Filologické fakulty „Blaže Koneského“ Univerzity „sv.Cyrila a Metoděje“ ve Skopji. Češtinu lze studovat ve třech tzv. modulech (A – hlavní obor – čtyřleté studium), B – vedlejší obor – tříleté studium, C – volitelný jazyk – jedno či dvouleté studium). Na bohemistice působí 2 pedagogové (včetně lektora).

Forma studia je denní.

Studenti

V akademickém roce 2022/23 český jazyk fakticky studovalo 8 studentů (modul A–3 studenti ve 4. ročníku, modul C–5 studentek). Věk studentů se pohybuje mezi 18 a 24 let. Studenti mají k dispozici tři zkoušková období (leden, červen/červenec, září).

Vstupní jazyková úroveň studentů bývá až na výjimky nulová. Během dvou semestrů se dostávají na úroveň A2, ve 2. ročníku na B1, ti zdatnější na B2. Na úrovni B2 zůstávají studenti ve 3. ročníku studia. Úrovně C1 by pak talentovanější studenti měli dosáhnout v závěrečném 4. ročníku.

Změny v 2022/23

V letošním roce došlo k rozšíření katedry slavistiky (původně se na katedře studovaly 3 jazyky (čeština, ruština a polština). Dalšími vyučovacími jazyky jsou srbština, ukrajinština, slovinština a chorvatština (tyto jazyky byly dříve vyučovány pod Katedrou makedonského jazyka). I nadále trvá spolupráce s Jihomoravským krajem (JCMM).

V letošním akademickém roce byla výuka prezenční – v zimním semestru od 9–15 hodin, všechny předměty vyučované po 15. hodině byly vedeny online. V letním semestru byla výuka pouze prezenčně.

Výuka

Oficiální úvazek lektora je 14 hodin týdně, fakticky v lektor v ak. roce 2022/23 vyučoval 18 hodin týdně. Lektor vedl semináře současného českého jazyka 7, 8, dále praktický jazyk 1, 2 v 1. ročníku, překladová cvičení z makedonštiny do češtiny. Výuka je vedena v českém jazyce. Ve výuce 1.ročníku se používá učebnici *Czech it UP! 1* a pracovní sešit, dále různé doplňující materiály z *Czech by Step*, *Czech Express*. Semináře jsou oživeny jazykovými hrami, písněmi, videí apod. Ve 4. ročníku jsme pracovali s učebnicí *Czech it UP! 4 (B2)* a pracovním sešitem, dále články z časopisu *Ahoj*. Do výuky jsou zakomponovány i reálie a obecně kulturní informace.

Podmínky pro výuku

Většina učeben na filologické fakultě má jen základní vybavení, a to tabuli a třídu. Proto se lektorka snaží používat pouze tzv. českou učebnu, ve které je počítač, interaktivní tabule (bohužel s technikou jsou občas problémy, díky častým výpadkům elektriky). Bohužel v učebně je spousta zastaralých počítačů. Většina učeben je v havarijním stavu, postupně dochází k rekonstrukcím.

Lektor sdílí kabinet s dvěma kolegyněmi. Kabinet je vybaven počítačem připojeným na internet a tiskárnou a skenerem. Součástí katedry je i velmi dobře zásobena slavistická knihovna se zvláště vydělenou částí pro bohemika (1200 knih a 170 filmů)

Spolupráce

Katedra bohemistiky intenzivně spolupracuje zejména s českým zastupitelským úřadem ve Skopji. Komunikace a vzájemné vazby jsou vynikající a více než standardní. Ambasáda ČR se

aktivně podílí na veškerých aktivitách bohemistického pracoviště jak finančně, tak i organizačně. Díky finanční podpoře Velvyslanectví ČR ve Skopji se na naší katedře konají nejen přednášky hostujících pedagogů, ale ambasáda bývá rovněž garantem vědeckých konferencí, vydání překladů z české literatury do makedonštiny (jednotlivé části překládají studenti bohemistiky), vydání sborníků.

Tradiční spolupráce je s LŠSS Masarykovy univerzity v Brně či Mezinárodní letní jazykovou školou Západočeské univerzity v Plzni.

Studenti taktéž využívají možnost programu Erasmus+, a to na Masarykově univerzitě v Brně a na Ostravské univerzitě.

Podmínky pro lektora

Lektor podepisuje smlouvu na dobu určitou. Z pravidelného měsíčního platu odvádí daň a zároveň mu je hrazeno sociální pojištění (zdravotní pojištění přestalo být hrazeno).

Lektor je ubytován v bytě v tzv. lektorském domě univerzity (vzdáleno asi 40 min. pěšky). Dá se jezdit i autobusem, ale kvůli častým stávkám nebo nedostatku řidičů autobusy nejezdí. Byt prošel tzv. „kosmetickou“ rekonstrukcí (výměna oken a vymalování).

Samostatnou kapitolou je udělení pracovního povolení a vyplácení mezd (běžné zpoždění je několik měsíců).

Akce katedry bohemistiky

V letošním akademické roce bylo realizováno několik akcí za pomoci finanční podpory ZÚ Skopje a Českého centra v Sofii.

- 1) přednáška Mgr. Kristýny Dufkové
- 2) cyklus přednášek věnovaných překladu + praxe; přednášející Dragan Georgievski (pracovník ZÚ ČR ve Skopje)
- 3) studenti navštívili českou ambasádu a podělili o své zkušenosti s velvyslancem J. Ludvou a ostatními pracovníky ZÚ Skopje
- 4) Knižní veletrh – setkání se spisovatelkou Biancou Bellovou, prezentace její knihy *Mona* (vydané v makedonštině nakladatelstvím Slavika libris, překlad J. Delova-Siljanova). Studenti 4. ročníku měli první možnost si vyzkoušet roli překladatelů při prezentaci knihy a následné diskusi.

5, Velvyslanectví ČR ve Skopje věnovalo příspěvek na vytištění letáků věnovaných studiu bohemistiky

Z historie katedry bohemistiky

Počátky rozvoje bohemistiky ve Skopje lze datovat od roku 1947, ve kterém je na katedře slavistiky angažován první český lektor Karel Hora. V tomto roce taktéž začíná soustavná výuka českého jazyka na místní univerzitě. V r. 1950 přichází na zdejší katedru Vera Janeva, v r. 1973 začala svou pedagogickou činnost bohemistka Donka Danilovska-Rous. V r. 1990, s příchodem české lektorky Kateřiny Vítové, se navyšuje počet pedagogů a češtinu lze studovat jako druhý hlavní předmět. V ak. roce 1998/99 byla angažována Jasminka Delova – Siljanova, jež zde působí jako vedoucí kabinetu bohemistiky a zároveň jako vedoucí katedry slavistiky. Výraznou stopu zde zanechal předchozí lektor Z. Andrlé.

O Skopji

Skopje je hlavním a největším městem Severní Makedonie. V r. 1963 bylo při zemětřesení srovnáno se zemí téměř 80 % města. Skopje je relativně bezpečné město. Hlavním problémem jsou toulaví psi, hlavně v nočních hodinách. V zimě ve Skopje panuje tuhá zima a katastrofální smogová situace. Léta jsou naopak velmi horká (běžné teploty se pohybují kolem 35-40 stupni).

Brno 31.července 2023

Mgr. Růžena Henkrichová